SANNAT ...fl-Imgħoddi
Sensiela informatiiva u edukattiva dwar Ta' Sannat

minn
Dr. Raymond C. Xerri
B.A.(Hons.)(U.S.A.), E.U.Sch.(E.U.Law)(F.R.G.),D.D.S., M.A.(Dip.St.)(Malta), L.F.I.B.A.(U.K.), D.G.(U.S.A.), Ph.D (Australia)

L-Emigrazzjoni tas-Sannatin lejn l-Istati Uniti ta' l-Amerika

Sannat raħal jew belt? Sannat huwa raħal f'Għawdex, pero' huwa belt f'għajnejn id-dinja. Min jaf kemm hemm Sannatin jgħixu fil-bliet ta' Melbourne u Sydney fl-Awstralja; f'New York u Detriot fl-lstati Uniti ta' l-Amerika; fToronto fil-Kanada; f'Londra fl-Ingilterra? U fi bliet oħra? F'dan l-artiklu u oħrajn futuri ser naraw kif Ta' Sannat kiber u nfirex f'dawn l-bliet madwar id-dinja. F'dan l-artiklu ser nitratta l-istorja tal- emigrazzjoni minn Ta' Sannat lejn l-lstati Uniti tal-Amerika.

Għawdex gzira ta ' l-Emigranti Sa mill-qedem il-gżira Għawdxija kienet il-post ta' emigrazzjoni u imigrazzjoni. Nies ġejjin u nies sejrin, biex jgħixu hawn u oħrajn biex jfiċċu xogħol f'art oħra. Għawdex hija gżira ta' l-emigranti - miż-żjara ta' Ulyssis fl-Għar ta' Kalypso fix-Xagħra fit-mitolaija Griega sas-servizz ta' l-Air Malta lejn il-Belt ta' New York (li kien isir ftit tas-snin ilu), Il-poplu Għawdxi huwa mobbli ħafna ghax infirex f'ħafna pajjiżi madwar id-dinja. Fl-Awstralja nsibu b'madwar 32,000 Għawdxi ta' l-ewwel ġenerazzjoni; fl-lstati Uniti madwar 15,000 u fil-Kanada madwar 9,000 biex insemmi ftit. Hemm għadd kbir ta' komunitajiet f'pajjizi oħra bħall-Ingilterra,f' Franza u xi pajjiżi oħra fil-Mediterran.

L-Emiġrazzjoni 'l hinn mill-Baħar Mediterran

L-ewwel emiġrazzjoni ta' nies minn Ta' Sannat kien lejn pajjiżi ta' l- Afrika ta' Fuq, l-aktar lejn l-Alġerija, t-Tuneżija u l-Eġittu fil-bidu tas-seklu dsatax fejn Malta kienet għadha kif saret kolonja ta' l-lmperu Ingliz. Wara din il-mewġa ta' emigrazzjoni f'nofs is-seklu dsattax, l-Għawdxin, fosthom is-Sannatin bdew jħarsu lejn artijiet ferm aktar il-bogħod mill-Mediterran. Il-Bliet-portijiet ta' New York, New Orleans, Los Angelos u Detriot kienu għaddejjin minn perjodu ta' ġid kbir fejn l-industriji kellhom bżonn ħafna ħaddiema ta' l-id u b'ċertu snajja.

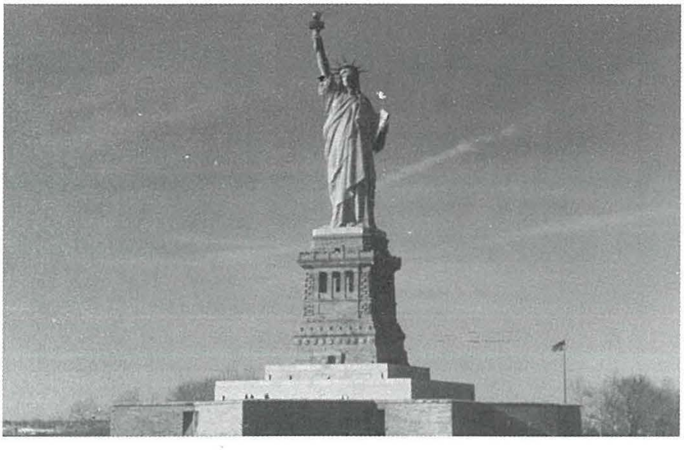

Sa l-1910 kienu l-waħdiet li emigraw minn Ta' Sannat lejn dawn il-bliet fl-lstati Uniti. FI-1910 Dr. Charles Mattei ssuġġerixxa li emiġranti Maltin u Għawdxin jistgħu jsibu ħafna xogħol

fl-lstati ta' Washington, Oregon u Kalifornja. Dan għaliex ra lil xi Maltin u Għawdxin li kienu waslu fis-seklu ta' qabel f'Kalifornja kuntenti. Dawn l-emigranti kienu ssettiljaw f'New York, Louisiana, Alabama u New Orleans.

Jidiedu in-numru ta' Sannatin emigranti lejn l-Amerika

L-emigrazzjoni minn Ta' Sannat lejn l-lstati Uniti tal-Amerika żdied sew wara l-Ewwel Gwerra Dinija. Skond l-applikaujonijiet għall-passaporti ta' Sannatin li nsibu fl-Arkivji Nazzjonali ta' Santo Spirito fir-Rabat tal-Imdina, kien hemm madwar 40 li applikaw għal visa biex jidħlu fl-lstati Uniti tal-Amerika. L-ewwel grupp ta' Sannatin, li emigraw lejn l-lstati Uniti flimkien kienu fis-7 ta' Lulju 1947. Sa l-1952 in-numru ta' emiġranti Sannatin li emigraw lejn l-lstati Uniti żdied b'mod konsiderevoli għal madwar 40.
Wara l-1952 il-Kungress u s-Senat Amerikan għadda liġi dwar l-Immigrazzjoni u Nazzjonalita' msejħa l-Att McCarran-Walter. Dan l-att għamilha aktar diffiċli biex Sannatin jemigraw lejn l-lstati Uniti sal-1965 meta l-emigrazzjoni naqset imħabba li fis-snin ta' wara kien hemm il-gwerra mal-Koreja u dik mal-Vijetnam fejn l-emigranti li kienu jirfsu fuq art Amerikana kienu jispiċċaw suldati jiġġieldu f'dawn il-gwerrer. Gradwalment, l-emigrazzjoni minn Għawdex u Malta naqset u pratikament waqfet għal kollox fl-1976.
lllum insibu komunitajiet żgħar ta' Sannatin ta' l-ewwel, it-tieni, it-tielet u issa r-raba' ġenerazzjoni fil-bliet ta' New York u New Jersey.

Referenzi

Attard, Lawrence E., Early Maltese Emigration (1990-1914), Publishers Enterpises Group (P.E.G.) Ltd., Malta, 1983.
L-Arkiviji ta' l-applikazzjonijiet tal-passaporti fiċ-Ċentru ta' l-Arkiv fi Nazzanali Santo Spirito, fir-Rabat ta' l-Imdina, Malta (1 840-1940).
Cini, Charles, Gozo -The Roots of an Island, Said International Ltd., Malta, 1990.
Donato, M, L'Emigration des Maltais en Algerie ai XIX eme Siecle, Montpellier., France, 1985.
Galea, E., Retour des Ennites de St. Augustin en Afrigue du Nod, Bascone et Muscat, Tunesija, 1956.
Ganiage, J., La Poplation Europeen de Tunis au milieu du XIX Siecle, Parigi, 1 960.
Xerri, Raymond C., Gozo in the World and the World in Gozo: a cultural impact of migration and return migration on an island community, Victoria University, Melbourne, Australia, 2001.
Xerri, Raymond C., Gozitan Crossings, Gozo & the Gozitans Series, A&M Printing Ltd., Qala, 2005.

Mark Xiberras

Hair Studio

1, triq dun luqa, sannat vct 112 gozo
telephone: 21 557 900 mob: 9945 4680